

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік, контроль та оподаткування малих підприємств
(на прикладі ТОВ «Антей Сан»)»
(назва теми)

Виконавець:

студентка ФМОІТ

Нікітіна Олена Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Доктор економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Артюх Оксана Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми На сучасному етапі загальна кількість малих підприємств в Україні значно перевищує середні та великі. Велика кількість малих підприємств сприяє розширенню ринків товарів, послуг та здатна забезпечувати великі підприємства комплектуючими та виробами. Збільшення кількості малих підприємств, нарощування господарських оборотів та зростання чисельності працівників у сфері малого підприємництва є показниками їх ефективного функціонування і високого рівня економічного розвитку України. Тому уявляються вкрай насущними питання, пов'язані з формуванням достовірної, повної та своєчасної облікової, аналітичної, контрольної інформації стосовно діяльності малих підприємств, що і обумовило вибір теми кваліфікаційної роботи.

Мета дослідження є вивчення теорії та практики обліку, контролю та оподаткування на малих підприємствах, розробка пропозицій щодо їх удосконалення.

Завдання дослідження:

– вивчити нормативне регулювання обліку та оподаткування малих підприємств;

– на підставі огляду діючої практики вирішити проблемні питання облікової політики на малих підприємствах;

– розкрити порядок формування бухгалтерського обліку на малих підприємствах;

– надати організаційно-економічну характеристику ТОВ «Антей Сан»;

– розглянути документування господарських операцій та особливості складання фінансової, податкової звітності на досліджуваному підприємстві;

– здійснити аналіз фінансових результатів на ТОВ «Антей Сан» та розкрити теоретико-прикладні основи фінансового контролю на малому підприємстві;

– окреслити проблеми та перспективи розвитку малих підприємств в Україні.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку, контролю та оподаткування на малих підприємствах.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні основи обліку, контролю та оподаткування на ТОВ «Антей Сан».

Методи дослідження У роботі використовувалися такі методи: загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: теоретичного узагальнення – для визначення й ролі малого підприємства; дедукції – при узагальненні теоретичних положень обліку та контролю, виявлення проблем розвитку малих підприємств та необхідності державного регулювання; логіки, аналізу і синтезу – для досягнення поставленої мети; аналогій – для вивчення практичного досвіду; статистичного аналізу – для дослідження ситуації розвитку малих підприємств у вітчизняній економіці.

Інформаційна база дослідження Інформаційною базою дослідження слугують законодавчі та нормативно-правові акти України, довідково-інформаційні джерела, наукові праці, статті, матеріали науково-практичних

конференцій, а також статутні документи, розпорядчі документи та інші внутрішні регламенти базового підприємства, його первинна документація, облікові реєстри, фінансова та податкова звітність.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (37 найменувань) та 13 додатків. Загальний обсяг роботи становить 68 сторінок. Основний зміст викладено на 62 сторінках. Робота містить 11 таблиць, 8 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Малі підприємства: теоретичні основи обліку та оподаткування»* досліджено нормативне регулювання обліку та оподаткування на малих підприємствах, порядок формування бухгалтерського обліку. Вивчення облікової політики дозволило з'ясувати проблемні питання та запропонувати шляхи їх вирішення на малих підприємствах.

У другому розділі *«Бухгалтерський облік та оподаткування на ТОВ «Антей Сан»: огляд діючої практики»* наведена загальна економічна характеристика базового підприємства. На підставі огляду діючої практики ТОВ «Антей Сан» розглянуто документування господарських операцій та організацію обліку та звітності у системі оподаткування.

У третьому розділі *«Аналіз і контроль у системі управління підприємства: вирішення проблемних питань»* проведено аналіз фінансових результатів ТОВ «Антей Сан», визначено теоретико-прикладні основи фінансового контролю на малому підприємстві та окреслено проблемні аспекти і перспективи розвитку малих підприємств в Україні.

ВИСНОВКИ

З метою розкриття теми у кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні основи обліку та оподаткування малих підприємств. Вивчено нормативне регулювання обліку та оподаткування малих підприємств. З'ясовано, що на малих підприємствах бухгалтерський облік базується на єдиних методологічних засадах, що встановлені Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та відповідними стандартами. При цьому малі підприємства мають право обирати у відповідності до встановлених вимог різні форми ведення бухгалтерського обліку - загальну, просту або спрощену.

На підставі огляду діючої практики окреслено проблемні питання облікової політики на малих підприємствах. З'ясовано, що для малих підприємств та підприємств, що знаходяться на спрощеній системі оподаткування, Методичні рекомендації щодо облікової політики, які затверджені Наказом Міністерства фінансів України № 635 від 27.06.2013 р., не містять особливих спрощень та рекомендацій, та не враховують їхні особливості й потреби. Тому в роботі розглянуто досвід успішних країн ЄС, зокрема Німеччини, у формуванні облікової політики малих підприємств, на підставі якого запропоновано удосконалити методику формування облікової політики у частині спрощення вимог стосовно обліку та звітності для малих підприємств.

У процесі роботи розкрито порядок формування бухгалтерського обліку на підприємствах, які мають право застосовувати спрощений план рахунків без деталізації облікової інформації; розглянуто різні види облікових реєстрів при простій та спрощеній системі бухгалтерського обліку.

Для вивчення діючої практики об'єктом дослідження обрано мале підприємство - ТОВ «Антей Сан», основним видом діяльності якого є оптова торгівля санітарно-технічним обладнанням.

Бухгалтерський облік організований у відповідності до прийнятої облікової політики, є автоматизованим за допомогою програм «1С: Підприємство», «Банк – клієнт», «Медок».

У процесі роботи розглянуто документування господарських операцій та особливості складання фінансової, податкової звітності на досліджуваному підприємстві. Встановлено, що у звітному періоді фінансова звітність ТОВ «Антей Сан» представлена у відповідності до норм НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» за такими видами, як: Баланс (форма №1-м), Звіт про фінансові результати (форма №2-м). До того ж, як платник податків, ТОВ «Антей Сан» складає та надає до ДПС України такі види податкової звітності, як: Податкова декларація з податку на прибуток, Податкова декларація з ПДВ. У роботі розглянуто структурні елементи Податкових декларацій та порядок їх заповнення.

За допомогою показників фінансової звітності оцінено загальний фінансовий стан ТОВ «Антей Сан» та проведено аналіз фінансових результатів. З'ясовано, що підприємство у попередньому періоді дослідження зазнало збитки у розмірі 31,4 тис. грн., однак у 2019 році через розширення обсягів продажу, диверсифікацію ринків збуту отримало чистий прибуток у розмірі 4326,065 тис. грн., що свідчить про позитивну динаміку економічного розвитку.

Значне зростання джерел господарських засобів обумовили поповнення активів підприємства, а саме: необоротних – на 5 123,4 тис. грн., оборотних – на 173 722,5 тис. грн. Загалом збільшення валюти балансу є позитивним чинником фінансово-господарської діяльності ТОВ «Антей Сан» у ринковому середовищі.

Виходячи з мети, завдань аналізу фінансових результатів, розглянута загальна методика такого аналізу за основними етапами. На підставі структурно-динамічного аналізу елементів формування фінансових результатів встановлено, що розмір прибутку залежить від різних чинників, основними з яких можна назвати такі, як зміна: продажних цін на товари; величини адміністративних витрат і витрат на збут; обсягів реалізації; структури та асортименту реалізації. Досліджена ступінь прибутковості підприємства шляхом визначення показників рентабельності витрат, продажу, виробництва. Визначено, що рентабельність операційної діяльності за звітний період склала 22,4 %, що є позитивною тенденцією для діяльності ТОВ «Антей Сан». При цьому встановлено, що основними джерелами підвищення рівня рентабельності продажу є збільшення суми прибутку від реалізації товарів, робіт, послуг та зниження їхньої собівартості.

У процесі роботи розкрито теоретико-прикладні основи фінансового контролю на малому підприємстві: визначено мету, завдання, методичні засади

проведення внутрішнього контролю за відповідними етапами. Розглянуто фактори впливу внутрішнього контролю на фінансово-господарську діяльність підприємства. Наведено типові порушення, які виявляються фахівцями за результатами внутрішнього контролю на малих підприємствах та розглянуто загальні проблеми та перспективи їхнього розвитку в Україні.

Як підсумок вищевикладеного, можна сказати, що розкриття теоретико-прикладних аспектів обліку, контролю та оподаткування на малих підприємствах уможливіє подальші дослідження у заданому напрямку.